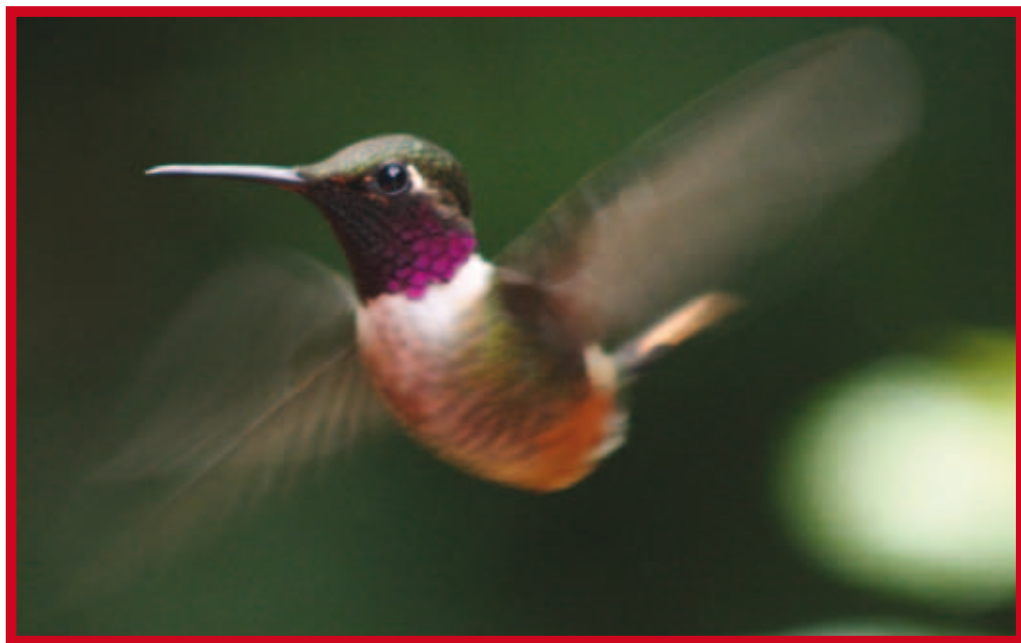

KOLIBŘÍK

Kolibřík je malý nápadně zbarvený pták. Proto se mu někdy říká „létající drahokam“. **Jako jediný z ptáků dokáže létat dozadu, do stran nebo se za letu zastavit a vznášet se na jednom místě.** Tuto letovou akrobacii dokáže díky velmi rychlému mávání křídel, mává jimi stejně rychle jako moucha. A také díky tomu, že umí křídla vytáčet do stran. Je to vytrvalý letec. Bez přestávky dokáže uletět až 800 km. Když chce, umí letět rychlostí až 80 km/hod., to je stejně jako auto po rychlé silnici.

Kolibříka poznáme podle nápadně dlouhého úzkého zobáku, který vnoří do hlubokých kalíšků květů a saje z nich sladký nektar.

Kromě nektaru se živí i drobným hmyzem a pavouky. U nás bychom na tyto „létající drahokamy“ narazili jen v ZOO, volně žijí pouze v Americe.

Mají rádi teplo, proto se na podzim stěhují do teplých oblastí stejně jako naši stěhovaví ptáci.

Hnízda si staví na koncích větví vysoko nad zemí. K jejich stavbě používají listy, stébla rostlin a, představte si, **pavoučí vlákna**.

Zvenku je obalí lišejníkem, aby je nikdo neobjevil.

Mají tvar jakéhosi pohárku,

kalichu. Do hnízda

pak kolibří máma snese **dvě bílá vajíčka, která nejsou o nic větší než hrášek**. Sedí na nich

pouze sama. Asi po dvou týdnech se z vajíček vylíhnou mláďata, o která se zase stará pouze ona. Tátové kolibříci se o své děti nestarají.

A zajímavost?

Za jednu sekundu (to je jako když tlesknete) dokáže některý druh mávnout křídly až 90krát!

NOSOROŽEC

Je jediný tvor, co nenosí rohy na hlavě, ale na svém nose. Vypadá jako chodící tank. Jeho domovem jsou oblasti Afriky a Indie.

I když na pohled působí hrozivě, je to mírumilovné stvoření. Bohužel špatně vidí, snaží se proto zahnat vše, co mu stojí v cestě. Zaútočí třeba na strom nebo na skálu. Žije osaměle, jen mámu doprovázejí její děti.

Nosorožec mívá **jeden** nebo **dva rohy**. Používá je k rytí půdy při hledání potravy nebo jako zbraň k obraně mláďat. Má mohutné zavalité tělo a krátké silné nohy. Vážit může až 3,5 tuny – tolik váží dva osobní automobily. Někteří nosorožci mají horní ret protažený do špičky, což je stejné jako konec chobotu u slona. Díky tomu umí uchopit větvičku a utrhnout ji.

Nosorožec se živí pouze rostlinami – trávou, listy a větvičkami.

Pase se
za šera
a v noci.

Přes den
nejraději
lenoší, válí se
v blátě nebo
odpočívá

ve stínu stromů. Bláto, které se mu nalepí na kůži, ho chrání před bodavým hmyzem a pálicím sluncem. Jeho záda slouží ptákům jako autobus.

Za odměnu, že se mohou vozit, zbavují nosorožce obtížného hmyzu.

Mláděti nosorožce se říká tele. Po narození váží jako dospělý člověk. Mateřské mléko saje dva roky, ale už po několika týdnech se s mámou pase.

A zajímavost?

Tento těžký, zavalitý tvor v brnění rytíře je výborný plavec a umí se i potápět!

SURIKATA

Surikata je malá čiperná šelmička připomínající trochu kunu. Je neustále v pohybu. Žije v teplých oblastech zvaných **pouště**.

Nechtějí být samy, proto se shlukují do skupin, kterým říkáme **kolonie**. V jedné kolonii může být až 30 jedinců – jako dětí ve školní třídě. Kolonii vládne vedoucí pár, to znamená samec a samice. Jen oni mohou mít malá surikátka.

Na svém území mají surikaty hodně nor, kde se ukrývají před nebezpečím a v noci v nich spí.

O nory se vzorně starají, stejně jako lidé o své domy. Neustále je upravují a opravují. Pokud členové kolonie hledají potravu, **stojí jedna surikata na vyvýšeném místě a pozoruje**, zda se neblíží nebezpečí. Pokud ano, pištěním a **křikem varuje ostatní**. Vmžiku jsou všichni ukryti v norách. Ráno vylézají ven a vyhřívají se na sluníčku nebo shánějí potravu. Zároveň si mezi sebou povídají, což zní jako pištění nebo kvokání.

Na jídelníčku těchto šelmiček můžeme najít hady, štíry, ještěrky, červy, hmyz, myši, ptáky, vejce a také ovoce nebo rostliny. Proti štířímu jedu mají surikaty vyvinutou obranyschopnost. Mláďata se rodí ve speciální noře, ve které zůstávají 3 týdny. Pak vylezou ven a jsou v péči svých tet ošetřovatelek, máma zatím shání potravu. Za krátký čas se už o sebe umí postarat sama.

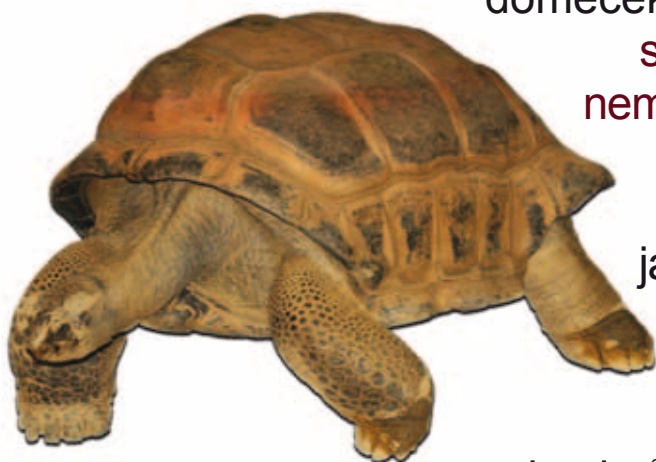
A zajímavost?

Surikaty umí zavřít uši,
aby se do nich nedostal písek a hlína,
když hrabou pod zemí.

ŽELVA

Toto zajímavé zvíře žije na Zemi již přes 200 milionů let. **Patří mezi plazy**, to znamená, že teplota jejího těla bývá vždy stejná jako okolní prostředí. Říkáme také, že je to studenokrevný živočich. Na světě žije přes 300 druhů želv, některé jsou silně ohrožené.

Želva nemá práci s budováním příbytku, nosí si svůj domeček stále s sebou. **Ze svého krunýře však nemůže vylézt**, protože je k jejímu tělu přirostlý. Slouží jí jako úkryt a ochrana před nepřáteli. Želva je velmi pomalá. Je to nejen kvůli těžkému krunýři,

ale také proto, že má nohy postavené daleko od sebe. No schválně, zkuste roztáhnout všechny čtyři a ještě si naložit na záda pořádný náklad. Také by se vám nechtělo běhat. Krunýř želv mívá různý tvar a různou barvu, od žluté přes oranžovou, zelenou, žlutou, hnědou až po černou.

Některé želvy se přizpůsobily životu ve vodě. Těm mořským se nohy proměnily v jakási pádla. Předními pádlují a zadními kormidlují. I když

žijí ve vodě, dýchají vzduch. Kdyby neměly možnost vyplout na hladinu, utopily by se.

Jídelníček želv je rozmanitý. Většinou si pochutnají na zelenině a ovoci, ale ty vodní dávají přednost masu.

Želvy nemají zuby a neumí vypláznout jazyk. Ukusují proto kusy jídla pomocí rohovitého zobáku a polykají celá sousta. Malé želvičky se líhnou z vajec.

Želva je naklade **na**

jednu hromadu

a více se o ně

nestará. Želvy

mořské obvykle

nakladou vajíčka

do jam, které si vyhloubí

v písku, a pak je

zahrabou. Ovšem tím jejich starost o potomstvo

také končí. Když se z vajec vylíhnou mláďata,

rychle pospíchají k moři, kde cítí ochranu.

A zajímavost?

Víte, že želva je dlouhověký tvor? Například želva sloní se dožívá 100 až 160 let a údajně se může dožít až 200 let.